

Yhteisöhoito

Julkaistu 3.9.2007. Päivitetty 14.10.2009

Yhteisöhoidossa eli terapeuttisessa yhteisöhoidossa opitaan elämisen ja itsensä hoitamisen taitoja sekä toipumista tukevia asenteita päihteettömässä ympäristössä. Yhteisöhoidon keskeinen hoitomenetelmä on asiakkaiden ja henkilökunnan muodostama yhteisö, jota luonnehtii asiakasyhteisön (vertaisten) tarkoituksellinen käyttö asiakkaiden muutoksen aikaansaamisessa ja tukemisessa. Kaikki terapeuttisen yhteisön toiminnot on suunniteltu tuottamaan muutosta ja oppimista yhteisön jäsenissä, ja kaikki yhteisön jäsenet ovat muutoksen ja oppimisen välittäjiä.

Yhteisö menetelmänä? Ei riitä, että asiakkaat esimerkiksi asuvat saman katon alla, tekevät yhdessä arkiaskareita ja osallistuvat terapiaistuntoihin. Terapeuttisessa yhteisössä noudatetaan tarkkaa hoito-ohjelmaa (sekä päiväohjelmaa), joka perustuu käsitykseen ihmisestä fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena kokonaisuutena. Päihdeongelmaa tarkastellaan tämän kokonaisuuden valossa.

Asiakkaiden ja henkilökunnan työnjako on tarkkaan määritelty. Asiakkaat hoitavat yhteisöä, ja yhteisö hoitaa asiakkaita. Vertaistuella on keskeinen merkitys toipumisessa, joka ymmärretään sosiaalisesti oppimisprosessiksi. Auttamalla toisiaan asiakkaat oppivat auttamaan myös itseään. Terapeuttisen yhteisön oppimistavoitteet voidaan jakaa esimerkiksi seuraavaan neljään ryhmään. Yhteisössä opitaan vastuuta itsestä ja muista, myötätuntoa itseä ja muita kohtaan, itsekuria ja itsehillintää sekä tavoitteellisuutta. Henkilökunnan rooli on yhtä tärkeä kuin asiakkaiden, mutta erilainen: se painottuu toiminnan ohjaukseen sekä rakenteiden ylläpitoon ja kulttuurin kantoon.

Terapeuttisen yhteisön menetelmää käytetään sekä avo- että laitoshoidossa. Suomalaisissa terapeuttisissa yhteisöissä laitoshoitajakson suositeltu kesto vaihtelee muutamasta kuukaudesta puoleentoista vuoteen. Hoito-ohjelmiin voi lisäksi sisältyä jatkohoitojaksoja ("pehmeä lasku" yhteiskuntaan) ja intervallijaksoja. Menetelmä kehitettiin alun perin moniongelmaisten hoitoon, ja myös tarkemmin kohderyhmän mukaan räätälöityjä terapeuttisen yhteisön menetelmää soveltavia hoito-ohjelmia on käytössä maailmalla ja osin Suomessakin (esimerkiksi kaksoisdiagnoosiasiakkaat, asunnottomat, alaikäiset, vangit, äidit lapsineen). Yhteisöhoitoihin hakeudutaan usein erillisen päihteiden käytön katkaisuhoidon kautta, mutta vieroitusjakso voi myös sisältyä yhteisöhoitoon.

Yrmy Ikonen

yksikönjohtaja, Päihdesairaala/Hietalinna-yhteisö

Yhteisöhoitoa tarjoavat esimerkiksi:

[Hietalinna-yhteisö](#)

[Kankaanpään A-koti](#)

[Mikkeli-yhteisö](#)

[Villa Hockey](#)

[Huumevieroitusyksikkö Piikkisiili](#)

Oheislukemisto:

George de Leon: Community as Method: Therapeutic communities for special populations and special settings, Westport, CT: Praeger.

link

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/paihdeyton-menetelmat-ja-koulutus/yhteisohoito>